

16. Szent István és a magyar állam. (TK. 117-120.oldal)

https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_5_nat2020_b/lecke_05_016

1. Koppány legyőzése:

- Géza fejedelem fiára, [Istvánra](#) hagyta a fejedelemséget.
- István rokona Koppány is követelte a hatalmat, de István legyőzte.
- Istvánt segítették a nyugatról jött vitézek, akiknek földadományt adott.

2. István –nagyfejedelemből keresztény király:

- **I. (később: Szent) István (997-1038)** nagyfejedelmi címet örökölt.
- 1000.év karácsonyán a pápától koronát kapott, és Székesfehérváron megkoronázták.
- István lett a keresztény magyar állam első királya.

3. A keresztény egyház megerősítése:

- István megparancsolta a [kereszténység felvételét](#) a népnek.
- Elrendelte, hogy **minden 10 falu építsen fel templomot**.
- Vasárnap kötelező volt templomba járni.
- Bevezette az egyház fenntartására szánt adót, [a tizedet](#).
- Egyházmegyéket, püspökségeket alapított.
- A hazai **egyház központja** [Esztergom](#), amit érseki rangra emelt.

4. Az államszervező király:

- Az ország területét [vármegyékre](#) osztotta fel.
- A vármegye központjában vár állt, annak vezetője az [ispán](#).
- István király törvényeket hozott a belső nyugalomért.
- „ *Ha valaki embert öl karddal, azon kard által vesszen el*”

5. A trónutódlás kérdése:

- Utódjául [fiát Imre herceget](#) szeretne volna, aki mellé [Gellért püspököt](#) kérte fel tanítására.
- Imre herceg egy vadászat során meghalt, ezért István király [nővére fiát-Pétert](#) jelölte ki utódnak.

6. Trónviszályok:

- Péter ellen föllázadtak a magyar urak és elűzték, és helyette [Aba Sámuelet](#) választották.
- Péter azonban német segítséggel legyőzte Aba Sámuelet, azonban **Péter a német császár hűbérese lett.**
- A trónra István távolabbi rokonai is igényt tartottak. ([Vazul](#) fiai: [András](#) és [Béla](#) hercegek)
- **András legyőzte Péter seregét**, ezzel ő lesz a király.
- András utódjának fiát szánta, azonban öccse Béla is igényt tartott a trónra.
- **„Korona és kard”**
- Béla később legyőzte Andrást, és **Béla lesz a király** (1060-1063).

A tizenhatodik leckéhez kapcsolódó videófilmek hivatkozásokkal:

Szent István király és az államalapítás története.

https://www.youtube.com/watch?v=4c_kurcSPnc

A magyar államalapítás. <https://www.youtube.com/watch?v=NKkGVidsFIM>

Ezt érdemes tudni Szent Istvánról és az államalapításról.

<https://www.youtube.com/watch?v=NCKotgl0xRo>

Miért nem Koppány győzött? Mivel koronázták meg Istvánt?

<https://www.youtube.com/watch?v=CXWh586DEH8>

Szent István és a keresztény államalapítás.

<https://www.youtube.com/watch?v=GlnH6h1wJKQ>

István király (1000-1038)- Az államalapító.

https://www.youtube.com/watch?v=OaRY40h_NY8

Szent Imre herceg. <https://www.youtube.com/watch?v=LZLNBIB-qQk>

Mi történt Szent István halála után? I. András I. Béla testvérharca, avagy a dukátus és bukása. <https://www.youtube.com/watch?v=B0WhBWG3b1c>

Sánta Zoltán 2025. szeptember 1.